

USTAWA

z dnia 19 października 1991 r.

o badaniu i ogłaszaniu sprawozdań finansowych oraz biegłych rewidentach i ich samorządzie.

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Określenia użyte w ustawie oznaczają:

- 1) „podmiot”, zwany również podmiotem sprawozdawczym — podmiot, który z racji prowadzonej działalności gospodarczej bądź z racji gromadzenia i rozdysponowywania środków finansowych jest zobowiązany do sporządzania sprawozdań finansowych ze swojej działalności,
- 2) „sprawozdanie finansowe” — bilans i rachunek zysków i strat (rachunek wyników) i inne sprawozdania sporządzone na ich podstawie, a w przypadku spółek prawa handlowego — również sprawozdanie z działalności spółki,
- 3) „Izba” — Krajową Izbę Biegłych Rewidentów,
- 4) „podmiot dominujący” — podmiot, który:
 - a) posiada większość głosów w organach innego podmiotu (zależnego) także na podstawie porozumień z innymi uprawnionymi lub
 - b) jest uprawniony do podejmowania decyzji o polityce finansowej i bieżącej działalności gospodarczej innego podmiotu (zależnego) na podstawie statutu lub umowy, lub
 - c) jest uprawniony do powoływania albo odwoływania większości członków organów zarządzających innym podmiotem (zależnym), lub
 - d) więcej niż połowa członków zarządu drugiego podmiotu (zależnego) jest jednocześnie członkami zarządu lub osobami pełniącymi funkcje kierownicze pierwszego podmiotu lub innego podmiotu pozostającego z tym pierwszym w stosunku zależności,
- 5) „podmiot stowarzyszony” — podmiot, którego działalność jest kontrolowana w znaczący sposób przez inny podmiot w sposób odmienny niż określony w pkt 4,

- 6) „rok obrotowy” — okres od dnia 1 stycznia, ewentualnie innego dnia, jeżeli jednostka rozpoczęła później działalność niż od początku roku, do dnia 31 grudnia lub dnia zakończenia działalności. Gdy podmiot rozpoczął działalność w drugiej połowie roku obrotowego, można za rok obrotowy przyjąć okres od dnia rozpoczęcia działalności do dnia 31 grudnia następnego roku. Za rok obrotowy można przyjąć także okres inny niż od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku, gdy obejmuje on 12 kolejnych miesięcy.

Rozdział 2

Badanie i ogłaszanie sprawozdań finansowych**Art. 2. 1.** Roczne sprawozdania finansowe:

- 1) spółek akcyjnych,
 - 2) spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, w których Skarb Państwa posiada więcej niż połowę udziałów,
 - 3) przedsiębiorstw państwowych,
 - 4) innych państwowych jednostek organizacyjnych,
 - 5) podmiotów komunalnych,
 - 6) banków, z wyłączeniem banków spółdzielczych,
 - 7) podmiotów ubezpieczeniowych, z wyłączeniem towarzystw ubezpieczeń wzajemnych
- podlegają obowiązkowemu badaniu zgodnie z przepisami ustawy.

2. Roczne sprawozdania finansowe:

- 1) spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, z wyłączeniem spółek określonych w ust. 1 pkt 2,
- 2) spółek komandytowych,
- 3) spółdzielni, w tym banków spółdzielczych,
- 4) spółek cywilnych,

- 5) osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą,
- 6) fundacji, organizacji społecznych i politycznych — podlegają obowiązkowemu badaniu zgodnie z przepisami ustawy, o ile w poprzednim roku obrotowym wystąpiły w tych podmiotach łącznie dwie z niżej wymienionych okoliczności:

- a) średnioroczne zatrudnienie przekroczyło 50 osób,
- b) suma bilansowa przekroczyła 1.000.000 ECU,
- c) przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i usług oraz przychody z operacji finansowych przekroczyły 2.000.000 ECU.

3. Minister Finansów może zwolnić podmioty wymienione w ust. 1 pkt 3—5 od obowiązku corocznego badania sprawozdań finansowych.

4. Ministrowie Obrony Narodowej i Spraw Wewnętrznych mogą ustalić, w porozumieniu z Ministrem Finansów, szczególne zasady badania i ogłaszania rocznych sprawozdań finansowych dla podległych im jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych.

Art. 3. 1. Celem badania jest sporządzenie pisemnej opinii o prawidłowości i rzetelności sprawozdań finansowych.

2. Sprawozdanie finansowe uznaje się za prawidłowe, jeżeli jest sporządzone na podstawie ksiąg rachunkowych, prowadzonych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i powszechnie przyjętymi zasadami rachunkowości, a za rzetelne, jeżeli wykazane w sprawozdaniu finansowym informacje w sposób zgodny z prawdą materialną przedstawiają wyniki działalności gospodarczej oraz sytuację majątkową i finansową podmiotu za okres objęty sprawozdaniem finansowym.

Art. 4. 1. Badanie sprawozdań finansowych w trybie przewidzianym ustawą przeprowadzają podmioty uprawnione do badania, którymi są:

- 1) biegli rewidenci,
- 2) spółki cywilne z wyłącznym udziałem biegłych rewidentów, które zatrudniają do badania sprawozdań finansowych biegłych rewidentów i zostały wpisane na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych,
- 3) osoby prawne, które spełniają łącznie następujące wymagania:
 - a) zatrudniają do badania sprawozdań finansowych biegłych rewidentów,
 - b) większość głosów stanowiących w organach kolegialnych przysługuje biegłym rewidentom lub podmiotom wpisanym na listę, o której mowa pod lit. d),
 - c) większość członków zarządu stanowią biegli rewidenci, a jeżeli zarząd składa się z nie więcej niż dwóch osób, to jedna z nich posiada tytuł biegłego rewidenta,
 - d) zostały wpisane na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych.

2. Podmioty uprawnione do badania mają obowiązek niezwłocznie powiadomić Izbę o wszelkich zmianach okoliczności, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3.

Art. 5. 1. Biegły rewident sporządza pisemną opinię o prawidłowości i rzetelności badanego sprawozdania finansowego z oznaczeniem daty i miejsca jej sporządzenia wraz z raportem.

2. W wypadku sporządzenia opinii zawierającej istotne zastrzeżenia do prawidłowości lub rzetelności sprawozdania finansowego, sporządzenia opinii negatywnej lub odstąpienia od sporządzenia opinii, z uwagi na zaistnienie okoliczności uniemożliwiających sformułowanie takiej opinii, należy w sposób jednoznaczny wskazać tego powody.

3. Raport, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać w szczególności:

- 1) stwierdzenie, czy sprawozdanie finansowe i stanowiące jego podstawę księgi rachunkowe są zgodne z przepisami prawa i powszechnie przyjętymi przez środowisko zawodowe zasadami rachunkowości,
- 2) stwierdzenie zbadania rzetelności i prawidłowości poszczególnych danych ujętych w pozycjach sprawozdania finansowego za okres objęty badaniem, z wyszczególnieniem danych, które w porównaniu z danymi za okres poprzedni wskazują zjawiska w istotny sposób negatywnie oddziałujące na wyniki działalności i sytuację finansową podmiotu sprawozdawczego.

4. Jeżeli w toku badania biegły rewident stwierdzi występowanie zjawisk lub zdarzeń zagrażających kontynuacji działania podmiotu sprawozdawczego lub wskazujących na naruszenie prawa, zobowiązany jest do ich przedstawienia w raporcie.

Art. 6. Spółki prawa handlowego i spółdzielnie są zobowiązane do udostępniania akcjonariuszom, wspólnikom lub członkom sprawozdania finansowego wraz z opinią biegłego rewidenta najpóźniej na dwa tygodnie przed walnym zgromadzeniem lub zgromadzeniem wspólników albo przed walnym zgromadzeniem członków lub przedstawicieli członków spółdzielni.

Art. 7. 1. Podmioty wymienione w art. 2 ust. 1 i ust. 2 są obowiązane złożyć sprawozdanie finansowe do ogłoszenia w ciągu dwóch tygodni po ich zatwierdzeniu, wraz z opinią biegłego rewidenta oraz odpisem uchwały zatwierdzającej sprawozdanie finansowe.

2. Ogłoszenie, o którym mowa w ust. 1, następuje:

- 1) w wypadku podmiotów i banków ubiegających się o wprowadzenie papierów wartościowych do publicznego obrotu lub których papiery wartościowe znajdują się w publicznym obrocie — w piśmie wskazanym przez Przewodniczącą Komisji Papierów Wartościowych,
- 2) w pozostałych wypadkach — w piśmie wyznaczonym przez Radę Ministrów do ogłaszania sprawozdań finansowych.

3. Minister Finansów może zwolnić niektóre podmioty z obowiązku, o którym mowa w ust. 1.

4. Jeżeli podmioty ogłaszają sprawozdania finansowe lub objęte nimi informacje w inny sposób aniżeli określony w ust. 1, ogłoszenie takie powinno zawierać opinię biegłego rewidenta lub wskazanie, że dane sprawozdanie finansowe nie było badane przez podmiot uprawniony do badania.

Art. 8. Formę ogłaszanych sprawozdań finansowych i zakres ujawnionych w nich informacji określa Minister Finansów, a w odniesieniu do podmiotów i banków ubiegających się o wprowadzenie papierów wartościowych do publicznego obrotu lub których papiery wartościowe znajdują się w publicznym obrocie — Minister Finansów na wniosek Komisji Papierów Wartościowych.

Art. 9. Podmiot składa sprawozdanie finansowe wraz z opinią biegłego rewidenta w sądzie rejestrowym lub w innym organie, w którym dany podmiot jest zarejestrowany, w ciągu dwóch tygodni po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego przez właściwy organ.

Art. 10. Przepisy art. 2—9 stosuje się odpowiednio do badania i ogłaszania sprawozdań finansowych sporządzonych na inną datę niż na koniec roku obrotowego, jeżeli obowiązek ich sporządzenia wynika z innych przepisów.

Art. 11. 1. Wyboru podmiotu uprawnionego do badania dokonuje organ nadzorczy lub właściciel, jeżeli statut lub akt założycielski podmiotu sprawozdawczego nie stanowi inaczej.

2. Badanie sprawozdania finansowego za dany rok obrotowy następuje na podstawie umowy zawartej nie później niż do końca danego roku obrotowego między podmiotem sprawozdawczym a podmiotem uprawnionym do badania.

3. O zawarciu umowy przez spółki, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 2 pkt 1 i 2, należy nie później aniżeli w ciągu miesiąca od zakończenia roku obrotowego powiadomić sąd rejestrowy właściwy miejscowo dla siedziby spółki. Jeżeli umowa taka nie zostanie zawarta, podmiot uprawniony do badania wyznacza sąd rejestrowy.

4. Koszty badania sprawozdania finansowego ponosi podmiot sprawozdawczy.

Art. 12. Badanie sprawozdań finansowych podmiotu nie może być prowadzone przez podmiot uprawniony do badania, który:

- 1) posiada udziały, akcje lub inne tytuły własności w podmiocie sprawozdawczym lub w podmiocie z nim stowarzyszonym, dominującym lub zależnym,
- 2) jest lub był w ostatnich 3 latach przedstawicielem prawnym (pełnomocnikiem), członkiem organów nadzorczych lub pracownikiem podmiotu sprawozdawczego albo podmiotu z nim stowarzyszonego, dominującego lub zależnego,
- 3) uczestniczył w prowadzeniu ksiąg rachunkowych lub sporządzaniu sprawozdań finansowych stanowiących przedmiot badania,
- 4) zatrudnia przy badaniu podmiot, co do którego zaistniały okoliczności określone w pkt 1, 2 i 3,
- 5) osiągnął chociażby w jednym roku w ciągu ostatnich 5 lat ponad 50% przychodu rocznego z tytułu wykonywania usług na rzecz podmiotu sprawozdawczego lub podmiotów, w których podmiot ten posiada więcej niż 20% udziałów,
- 6) jest małżonkiem, krewnym lub powinowatym w linii prostej do drugiego stopnia lub jest związany z tytułu opieki, przysposobienia lub kurateli z osobą zarządzającą lub będącą w organach nadzorczych podmiotu sprawozdawczego albo zatrudnia przy prowadzeniu badania takie osoby,
- 7) z innych przyczyn posiada ograniczoną zdolność do bezstronnego badania lub sporządzenia niezawisłej opinii.

Art. 13. 1. Podmiot sprawozdawczy powinien udostępnić sprawozdanie finansowe podmiotowi przeprowadzającemu badanie, a także udostępnić księgi rachunkowe, wszelkie inne dokumenty oraz udzielić wyczerpujących informacji i wyjaśnień niezbędnych dla sporządzenia raportu z badania i sporządzenia opinii.

2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, ciąży także na podmiotach zależnych i stowarzyszonych, jeżeli przedmiotem badania są sprawozdania finansowe podmiotów dominujących.

Art. 14. 1. Biegły rewident ma prawo do uzyskiwania od kontrahentów podmiotu informacji związanych z przedmiotem badania.

2. Jeżeli przedmiotem badania są sprawozdania finansowe podmiotów dominujących, to biegłemu rewidentowi przysługują w stosunku do podmiotów zależnych i stowarzyszonych uprawnienia określone w ust. 1, a także prawo do uzyskania informacji i wyjaśnień od biegłych rewidentów, którzy badali sprawozdania finansowe tych podmiotów.

Rozdział 3

Biegli rewidentzi

Art. 15. 1. Biegłym rewidentem może być obywatel polski, który:

- 1) ma pełną zdolność do czynności prawnych,
- 2) korzysta z pełni praw publicznych,
- 3) nie był karany za przestępstwa przeciwko mieniu, za przestępstwa przeciwko dokumentom, za przestępstwa gospodarcze, za fałszowanie pieniędzy, papierów wartościowych, znaków urzędowych oraz przestępstwa i wykroczenia karno-skarbowe,
- 4) posiada wykształcenie wyższe,
- 5) odbył z wynikiem pozytywnym 4-letnią praktykę zawodową w podmiocie uprawnionym do badania, w tym 2-letnią aplikację pod kierunkiem biegłego rewidenta, a w przypadku osób posiadających co najmniej 5-letnią praktykę na stanowiskach samodzielnych lub kierowniczych w pionach ekonomiczno-finansowych — 2-letnią aplikację pod kierunkiem biegłego rewidenta,
- 6) złożył z wynikiem pozytywnym egzamin na biegłego rewidenta przed Państwową Komisją Egzaminacyjną,
- 7) złożył ślubowanie o następującej treści:
„Przyrzekam, że jako biegły rewident będę wykonywał powierzone mi zadania w poczuciu odpowiedzialności, z całą rzetelnością i bezstronnością, zgodnie z przepisami prawa i normami wykonywania zawodu, kierując się w swoim postępowaniu etyką zawodową i niezawisłością. Poznane w czasie badania fakty i okoliczności zachowam w tajemnicy wobec osób trzecich.”,
- 8) został wpisany na listę biegłych rewidentów.

2. Wpis na listę biegłych rewidentów w Rzeczypospolitej Polskiej mogą uzyskać biegli rewidentzi innych państw, jeżeli ich kwalifikacje stwierdzone przez Izbę dają rękojmię należytego wykonywania zawodu, a w szczególności legitymują się praktyką zawodową w Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 16. 1. Państwową Komisję Egzaminacyjną, dla biegłych rewidentów, której zadaniem jest sprawdzenie teoretycznego i praktycznego przygotowania kandydatów na biegłych rewidentów, powołuje na 3-letnią kadencję Minister Finansów w porozumieniu z Krajową Radą Biegłych Rewidentów.

2. W skład Państwowej Komisji Egzaminacyjnej wchodzi 15 członków.

3. Regulamin działania Państwowej Komisji Egzaminacyjnej uchwała Minister Finansów w porozumieniu z Krajową Radą Biegłych Rewidentów.

Art. 17. 1. Listy podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych prowadzi Izba.

2. Izba ogłasza:

- 1) listę biegłych rewidentów zawierającą ich nazwiska i adresy,
- 2) listę podmiotów wymienionych w art. 4 ust. 1 pkt 2 i 3 zawierającą informacje o:

- a) nazwie (firmie) i siedzibie podmiotu,
- b) formie prawnej podmiotu,
- c) nazwiskach i adresach biegłych rewidentów zatrudnionych w podmiocie,
- d) nazwiskach i adresach wspólników lub udziałowców tych podmiotów,
- e) nazwiskach i adresach członków organów zarządzających tym podmiotem.

Art. 18. Skreślenie biegłego rewidenta z listy następuje:

- 1) na jego wniosek,
- 2) w razie niewykonywania zawodu biegłego rewidenta przez 5 kolejnych lat,
- 3) w razie ubezwłasnowolnienia,
- 4) na skutek skazania prawomocnym wyrokiem za popełnienie przestępstwa,
- 5) na skutek prawomocnego orzeczenia sądu dyscyplinarnego, o którym mowa w art. 22,
- 6) w razie utraty praw publicznych,
- 7) na skutek śmierci.

Rozdział 4

Samorząd zawodowy biegłych rewidentów

Art. 19. 1. Tworzy się Krajową Izbę Biegłych Rewidentów jako samorząd biegłych rewidentów.

2. Przynależność do Izby jest obowiązkowa i powstaje z chwilą wpisu na listę biegłych rewidentów.

Art. 20. 1. Krajowa Izba Biegłych Rewidentów posiada osobowość prawną.

2. Siedzibą Krajowej Izby Biegłych Rewidentów jest m. st. Warszawa.

Art. 21. 1. Do zadań Izby należy:

- 1) reprezentowanie członków Izby oraz ochrona ich interesów zawodowych,
- 2) ustanawianie, w porozumieniu z Ministrem Finansów, norm wykonywania zawodu biegłego rewidenta,
- 3) ustalanie zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów,
- 4) określanie i sprawdzanie teoretycznych i praktycznych kwalifikacji kandydatów na biegłych rewidentów i nadawanie im tytułu biegłego rewidenta,
- 5) sprawowanie nadzoru nad należyтым wykonywaniem zawodu przez członków Izby i przestrzeganiem przez nich etyki zawodowej,
- 6) doskonalenie zawodowe członków Izby,
- 7) nakładanie na członków Izby kar dyscyplinarnych za naruszanie norm wykonywania zawodu oraz etyki zawodowej.

2. Izba może prowadzić działalność wydawniczą i szkoleniową.

Art. 22. Organami Izby są:

- 1) Krajowy Zjazd Biegłych Rewidentów,
- 2) Krajowa Rada Biegłych Rewidentów,
- 3) Krajowa Komisja Rewizyjna,
- 4) Krajowy Sąd Dyscyplinarny,
- 5) Krajowy Rzecznik Dyscyplinarny.

Art. 23. Krajowy Zjazd Biegłych Rewidentów:

- 1) powołuje organy Izby,
- 2) uchwała statut Izby,
- 3) uchwała program działania Izby,
- 4) uchwała zasady etyki zawodowej biegłych rewidentów,
- 5) rozpatruje i zatwierdza sprawozdania organów Izby i udziela im absolutorium,
- 6) powołuje regionalne oddziały Izby i określa ich organizację i zakres kompetencji.

Art. 24. 1. Krajowa Rada Biegłych Rewidentów kieruje działalnością samorządu w okresach między Krajowymi Zjazdami Biegłych Rewidentów.

2. W skład Krajowej Rady Biegłych Rewidentów wchodzi 9 członków wybranych przez Krajowy Zjazd Biegłych Rewidentów.

3. Do zadań Krajowej Rady Biegłych Rewidentów należy:

- 1) wykonywanie uchwał Krajowego Zjazdu Biegłych Rewidentów,
- 2) reprezentowanie Izby wobec organów państwowych i samorządowych, instytucji naukowych, organizacji gospodarczych i społecznych oraz międzynarodowych organizacji zawodowych,
- 3) powoływanie Komisji Egzaminacyjnej dla biegłych rewidentów,
- 4) dokonywanie wpisów na listy podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań zgodnie z art. 17,
- 5) ustanawianie, w porozumieniu z Ministrem Finansów, norm wykonywania zawodu biegłego rewidenta,
- 6) uchwalanie, w porozumieniu z Komisją Egzaminacyjną, regulaminu określającego wymagania kwalifikacyjne oraz programy i zasady przeprowadzania egzaminów na biegłych rewidentów, jak również ustalanie programów i zasad odbywania praktyk i aplikacji przez kandydatów na biegłych rewidentów oraz programów aktualizacji wiedzy,
- 7) ustalanie wysokości składek członkowskich,
- 8) rozpatrywanie i zatwierdzanie rocznych planów finansowych i sprawozdań z ich wykonania,
- 9) rozpatrywanie odwołań od uchwał Prezydium Krajowej Rady Biegłych Rewidentów,
- 10) podejmowanie innych uchwał, które uzna za celowe dla właściwego funkcjonowania Izby i działalności zawodowej biegłych rewidentów.

Art. 25. 1. Organem wykonawczym Krajowej Rady Biegłych Rewidentów jest Prezydium.

2. Uprawnienia Prezydium Krajowej Rady określa Krajowa Rada Biegłych Rewidentów.

Art. 26. 1. Krajowa Komisja Rewizyjna składa się z 5 członków wybranych przez Krajowy Zjazd Biegłych Rewidentów. Wybiera ona ze swego grona przewodniczącego i wiceprzewodniczącego.

2. Do zadań Krajowej Komisji Rewizyjnej należy kontrola działalności finansowej organów Izby i przedstawianie Krajowej Radzie Biegłych Rewidentów wniosków w tym zakresie.

3. Krajowa Komisja Rewizyjna przedstawia Krajowemu Zjazdowi Biegłych Rewidentów sprawozdanie ze swej działalności wraz z wnioskami co do działalności ustępującej Krajowej Rady Biegłych Rewidentów.

Art. 27. 1. Krajowy Sąd Dyscyplinarny składa się z 11 członków wybranych przez Krajowy Zjazd Biegłych Rewidentów. Wybiera on ze swojego grona przewodniczącego i wiceprzewodniczącego.

2. Krajowy Sąd Dyscyplinarny rozpatruje sprawy w 3-osobowych zespołach orzekających.

3. Zespół orzekający po przeprowadzeniu rozprawy wydaje orzeczenie, w którym może orzec karę dyscyplinarną.

Art. 28. 1. Oskarżycielem w postępowaniu przed Krajowym Sądem Dyscyplinarnym jest Krajowy Rzecznik Dyscyplinarny lub jego zastępca.

2. Postępowanie dyscyplinarne wszczyna się na wniosek Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego lub jego zastępcy.

Art. 29. 1. Członkowie Izby ponoszą odpowiedzialność dyscyplinarną za postępowanie sprzeczne z zasadami prawa, zasadami wykonywania zawodu i z zasadami etyki zawodowej biegłego rewidenta określonymi przez Izbę.

2. Karami dyscyplinarnymi są:

- 1) upomnienie,
- 2) nagana,
- 3) zawieszenie wykonywania zawodu biegłego rewidenta na okres od 1 roku do lat 3,
- 4) skreślenie z listy biegłych rewidentów.

3. Kary nagany i zawieszenia wykonywania zawodu biegłego rewidenta powodują utratę wybieralności do organów Izby do czasu zatarcia kary.

4. Kary upomnienia, nagany i zawieszenia wykonywania zawodu biegłego rewidenta ulegają zatarciu po 3 latach od ich odbycia.

5. Postępowanie dyscyplinarne toczy się na koszt ukaranych prawomocnymi orzeczeniami.

Art. 30. Od orzeczeń Krajowego Sądu Dyscyplinarnego nakładających kary wymienione w art. 29 ust. 2 przysługuje odwołanie do 5-osobowego zespołu orzekającego Krajowego Sądu Dyscyplinarnego w terminie 14 dni od daty doręczenia orzeczenia wraz z uzasadnieniem.

Art. 31. 1. Postępowanie dyscyplinarne o ten sam czyn toczy się niezależnie od postępowania karnego. Może jednak być ono zawieszane do czasu zakończenia postępowania karnego.

2. W razie śmierci obwinionego przed zakończeniem postępowania dyscyplinarnego, toczy się ono nadal, jeżeli żąda tego — w terminie 2 miesiące od dnia zgonu obwinionego — jego małżonek, krewny w linii prostej lub rodzeństwo.

3. Nie można wszcząć postępowania w przedmiocie odpowiedzialności dyscyplinarnej, jeżeli od chwili ujawnienia czynu upłynął rok lub od chwili popełnienia czynu upłynęły 3 lata.

Art. 32. 1. Kadencja organów Izby trwa 3 lata.

2. Wybory do organów Izby odbywają się w głosowaniu powszechnym, bezpośrednim, równym i tajnym, przy nieograniczonej liczbie kandydatów.

Art. 33. W zakresie nie uregulowanym w ustawie tryb powoływania, kompetencje, strukturę organizacyjną, tryb

działania, sposób finansowania oraz sposób składania oświadczeń woli w imieniu Izby określa statut Izby zatwierdzony przez Ministra Finansów.

Art. 34. 1. Nadzór nad Izbą sprawuje Minister Finansów.

2. W ramach nadzoru nad Izbą Minister Finansów może w szczególności:

- 1) zawiesić na okres 14 dni uchwały organów Izby, jeżeli rażąco naruszają przepisy prawa albo statutu Izby,
- 2) zaskarżać do sądu wojewódzkiego uchwały organów Izby, jeżeli naruszają przepisy prawa albo statutu Izby,
- 3) występować o rozpatrzenie określonej sprawy przez organ Izby; uchwała w tej sprawie powinna być podjęta w terminie 1 miesiąca,
- 4) ustalić maksymalne wysokości opłat za wykonywanie usług biegłych rewidentów.

3. W wypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, sąd wojewódzki oddala skargę lub uchyla zaskarżoną uchwałę i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania właściwemu organowi Izby z ustaleniem wytycznych co do sposobu jej załatwienia. Prawomocne orzeczenie sądu jest wiążące dla Izby.

4. Izba obowiązana jest powiadamiać Ministra Finansów o podjętych uchwałach.

Rozdział 5

Odpowiedzialność karna

Art. 35. 1. Kto w sprawozdaniach finansowych podaje nieprawdziwe dane albo przedstawia je organom nadzorczym podmiotów sprawozdawczych, władzom państwowym lub badającemu sprawozdanie finansowe i księgi rachunkowe

— podlega karze pozbawienia wolności do 2 lat lub karze grzywny albo obu tym karom łącznie.

2. Jeżeli sprawca czynu określonego w ust. 1 działa nieumyślnie

— podlega karze grzywny.

Art. 36. 1. Kto w podmiocie sprawozdawczym dopuszcza do niewykonywania obowiązku:

- 1) składania sprawozdań finansowych organom określonym w ustawie,
- 2) badania sprawozdań finansowych,
- 3) ogłaszania sprawozdań finansowych

— podlega karze grzywny.

2. W razie powrotu do przestępstw wymienionych w ust. 1 przed upływem 5 lat od daty skazania

— podlega karze pozbawienia wolności do 2 lat lub karze grzywny albo obu tym karom łącznie.

Art. 37. 1. Kto umyślnie sporządza nieprawdziwą opinię o sprawozdaniach finansowych, księgach rachunkowych lub sytuacji finansowej podmiotu sprawozdawczego

— podlega karze pozbawienia wolności do 2 lat lub karze grzywny albo obu tym karom łącznie.

2. Jeżeli sprawca czynu określonego w ust. 1 działa nieumyślnie

— podlega karze grzywny.

Rozdział 6

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 38. 1. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 czerwca 1934 r. — Kodeks handlowy (Dz. U. Nr 57, poz. 502, z 1946 r. Nr 57, poz. 321, z 1950 r. Nr 34, poz. 312, z 1964 r. Nr 16, poz. 94, z 1969 r. Nr 13, poz. 95, z 1988 r. Nr 41, poz. 326, z 1990 r. Nr 17, poz. 98 i Nr 51, poz. 298 oraz z 1991 r. Nr 35, poz. 155 i Nr 94, poz. 418) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 216 wyrazy „biegłych rewidentów spośród osób, wskazanych przez właściwe izby przemysłowo-handlowe” zastępuje się wyrazami „podmioty uprawnione do badania sprawozdań finansowych”,
- 2) w art. 223 w § 1 wyraz „czterech” zastępuje się wyrazem „sześciu”,
- 3) w art. 246 w § 1 wyraz „dwóch” zastępuje się wyrazem „trzech”,
- 4) w art. 313 w § 2 wyrazy „biegłych rewidentów w liczbie nieparzystej spośród osób wciągniętych na listy przedstawione przez izby przemysłowo-handlowe” zastępuje się wyrazami „podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych”,
- 5) art. 376 skreśla się,
- 6) w art. 420 w § 1 wyraz „dwóch” zastępuje się wyrazem „trzech” oraz wyraz „dwumiesięczny” zastępuje się wyrazem „trzymiesięczny”.

2. W ustawie z dnia 16 września 1982 r. — Prawo spółdzielcze (Dz. U. Nr 30, poz. 210, z 1983 r. Nr 39, poz. 176, z 1986 r. Nr 39, poz. 192, z 1987 r. Nr 33, poz. 181, z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 3, poz. 12, Nr 6, poz. 33, z 1990 r. Nr 6, poz. 36 i 37, Nr 14, poz. 87 oraz z 1991 r. Nr 83, poz. 373) w art. 89 po wyrazie „wyników” dodaje się wyrazy „wraz z opinią biegłego rewidenta, jeżeli podlegają one obowiązkowemu badaniu”.

3. W ustawie z dnia 14 czerwca 1991 r. o spółkach z udziałem zagranicznym (Dz. U. Nr 60, poz. 253 i Nr 80, poz. 350) w art. 25 w ust. 1 wyrazy „przez Ministra Finansów” skreśla się.

4. W ustawie z dnia 6 lipca 1982 r. o zasadach prowadzenia na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej działalności gospodarczej w zakresie drobnej wytwórczości przez zagraniczne osoby prawne i fizyczne (Dz. U. z 1989 r. Nr 27, poz. 148 i Nr 74, poz. 442 oraz z 1991 r. Nr 60, poz. 253) w art. 27 w ust. 1 w pkt 2 wyrazy „przez Ministra Finansów” skreśla się.

5. W ustawie z dnia 31 stycznia 1989 r. — Prawo bankowe (Dz. U. Nr 4, poz. 21, Nr 54, poz. 320, Nr 59, poz. 350, Nr 74, poz. 439 i 440 oraz z 1991 r. Nr 100, poz. 442) w art. 48 w ust. 2 po wyrazach „posiadaczom rachunków” dodaje się wyrazy „lub upoważnionym przez nich biegłym rewidentom.”

Rozdział 7

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 39. 1. Pierwszy Krajowy Zjazd Biegłych Rewidentów zwołuje Komisja Papierów Wartościowych w ciągu 2 miesięcy od dnia wpisania dwustu osób na listę biegłych rewidentów.

2. Do czasu zwołania pierwszego Krajowego Zjazdu Biegłych Rewidentów listy podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych prowadzi Komisja Papierów Wartościowych.

Art. 40. 1. W okresie 4 lat od dnia wejścia w życie ustawy osoby posiadające dyplom biegłego księgowego nadany przez Ministra Finansów i figurujące na liście dyplomowanych biegłych księgowych są wpisywane, na ich wniosek, na listę biegłych rewidentów.

2. Osoby, o których mowa w ust. 1, zostają skreślone z listy biegłych rewidentów, jeżeli w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie ustawy nie spełnią wymagań dotyczących kwalifikacji zawodowych określonych w art. 15 ust. 1 pkt 1—4 i 6.

3. Kary dyscyplinarne nałożone na dyplomowanych biegłych księgowych, o których mowa w ust. 1, pozostają w mocy do czasu ich zatarcia.

Art. 41. W okresie 4 lat od dnia wejścia w życie ustawy zakład pracy zatrudniający biegłego rewidenta ma obowiązek udzielania mu, na jego wniosek, na czas badania sprawozdania finansowego — urlopu bezpłatnego w łącznym wymiarze 4 tygodni w ciągu roku kalendarzowego. Termin urlopu wymaga uzgodnienia z pracodawcą.

Art. 42. Ważność zezwoleń wydanych przez Ministra Finansów osobom prawnym na przeprowadzanie badania rocznych sprawozdań finansowych na podstawie:

- 1) art. 26a ust. 2 oraz art. 27 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o zasadach prowadzenia na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej działalności gospodarczej w zakresie drobnej wytwórczości przez zagraniczne osoby prawne i fizyczne (Dz. U. z 1989 r. Nr 27, poz. 148 i Nr 74, poz. 442 oraz z 1991 r. Nr 60, poz. 253),
- 2) art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1988 r. o działalności gospodarczej z udziałem podmiotów zagranicznych (Dz. U. Nr 41, poz. 325, z 1989 r. Nr 74, poz. 442, z 1990 r. Nr 51, poz. 299 i z 1991 r. Nr 31, poz. 128),
- 3) art. 21 ust. 2 ustawy z dnia 31 stycznia 1989 r. o gospodarce finansowej przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. z 1990 r. Nr 26, poz. 152 i Nr 89, poz. 517 oraz z 1991 r. Nr 75, poz. 329),
- 4) art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1991 r. o spółkach z udziałem zagranicznym (Dz. U. Nr 60, poz. 253 i Nr 80, poz. 350)

— wygasa z dniem 31 grudnia 1992 r.

Art. 43. Przepis art. 2 stosuje się po raz pierwszy do rocznych sprawozdań finansowych sporządzonych za rok obrotowy 1992.

Art. 44. Tracą moc:

- 1) art. 88 ustawy z dnia 16 września 1982 r. — Prawo spółdzielcze (Dz. U. Nr 30, poz. 210, z 1983 r. Nr 39, poz. 176, z 1986 r. Nr 39, poz. 192, z 1987 r. Nr 33, poz. 181, z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 3, poz. 12, Nr 6, poz. 33, z 1990 r. Nr 6, poz. 36 i 37, Nr 14, poz. 87 oraz z 1991 r. Nr 83, poz. 373),
- 2) art. 21—24 ustawy z dnia 31 stycznia 1989 r. o gospodarce finansowej przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. z 1990 r. Nr 26, poz. 152 i Nr 89, poz. 517 oraz z 1991 r. Nr 75, poz. 329),

3) art. 15 ustawy z dnia 13 lipca 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 51, poz. 298 i z 1991 r. Nr 60, poz. 253).

Art. 45. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia jej ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *L. Wałęsa*